

Tá ið familjurnar fáa størri part av ríkidøminum, brúka tær sínar pengar í Føroyum. Tað hevur virkað til, at byggi-, handils- og tænaðstuvinnan blóma. Og tað kemur aftur familjunum til góðar við fleiri arbeidsplassum og fleiri tænaðstum. Soleiðis vinna vit øll, segði Aksel V. Johannesen, løgmaður, millum annað í ólavsøkurøðuni

Myndir: Jens Kristian Vang

Tað týðningarmesta í lívinum er familjan

Ólavsøkurøða løgmans 2018

Harra formaður

Lat meg byrja við at seta ein spurning.

Hvat er tað týðningarmesta í lívinum?

Tá ið vit leita inn til sjálva kjarnuna av tí, sum hevur týðning, hvat finna vit so?

Tá ið fólk verða spurð um hetta, er tað serliga eitt afturvendandi svar. Tað týðningarmesta er.. familjan.

Hetta hevur eisini verið mitt svar, síðani eg fyrstu ferð helt á mínum dreingjum. Og eg vænti, at øll foreldur, sum hava latið elalittu hondina taka um fremstafingur kenna hetta aftur. Tankarnir reika til framtíðina hjá hesum lítla, óskrivaða blaðnum.

Tí við føðingini føðist eisini brennandi yniskið um at geva barninum alt tað besta. góð barnaár, góðar møguleikar at mennast og læra. Møguleikar at fara til arbeidis, skapa, forvinna. at fáa sær familju.

Øll foreldur munnu eisini kenna yniskið um at spenna

eitt trygdarnet út, sum loftar, tá ið lívið verður hart. Vit ynskja barninum bestu kor og góðar fortreytir alt lívið.

At gera hesi ynskini til veruleika er tað, politikkur eigur at snúgva seg um. Tí verri kámost hetta endamálið mangan. av partapolitiskum smákegla, erni og yvirskriftum.

At muna í gerandisdegnum

Men um vit aftur her leita inn til sjálva kjarnuna, so snýr politikkur seg um lív og menniskju. At tryggja karmarnar, so ynskini hjá foreldrunum á føðideildini kunnu gerast veruleiki.

Og tí hava vit lagt okkum eftir at stuðla familjunum. At muna í gerandisdegnum.

Tí øll vinna, tá ið pengarnir koma út til familjurnar heldur enn at savnast á fáum hondum. Hetta er orsøkin til:

- at barnafamiljurnar hava fingið størri barnafrádrátt og longda barsilstíð.
- at familjur við tveimum

arbeidsmannainntøkum nú hava 13.000 krónur meira at liva fyri um árið eftir skattaminkingina til lág- og miðallønt.

- Og at familjur, ið hava trong kor, hava fingið eitt familjuískoyti.

Kemur familjunum til góðar

Tá ið familjurnar fáa størri part av ríkidøminum, brúka tær sínar pengar í Føroyum. Tað hevur virkað til, at byggi-, handils- og tænaðstuvinnan blóma. Og tað kemur aftur familjunum til góðar við fleiri arbeidsplassum og fleiri tænaðstum. Soleiðis vinna vit øll.

Tað er gott. men vit mugu ansa eftir, at búskapurin ikki verður ov heitur. Tað skal eisini vera arbeiði og familjувælfærd, tá ið tíðirnar versna.

Nú fara vit skjótt inn í eitt valár. Vit vita, hvussu tað plagar at vera. men vit brynja okkum til verri tíðir við at halda somu, varnu kós.

Góða milliard í yvirskoti

Vit arvaðu ein landskassa, sum hevði havt hall seinastu átta árin. men síðani 2016 hava vit havt yvirskot.

Fyrstu trý árin í valskeiðnum hava vit tilsamans góða milliard í yvirskoti.

Og búskapurin er hartil støðugt meira sjálvberandi, tí vit hava fastfryst ríkisveitingina. Tá ið búskapurin veksur, meðan ríkisveitingin stendur í stað, minkar týðningur hennara.

Men viðgongdin í lötuni er stór. Búskaparvøkstur. Fólkaavkastur. Løntakaratal. stórir útflutningur. lítið arbeiðsloysi. Og lág renta.

Hetta fer at hæsa av. Tí reka vit ein ansan figgjarpolitikk. Vit flyta samfelagið framá, samstundis sum vit leggja til síðis til verri tíðir.

Við Búskapargrunninum fáa vit spart upp í góðum tíðum og harvið minkað um sveiggini í búskapinum, sum vit áður hava kent so meint. Men fyri at stýra búskap-

inum mugu land og kommunur samstarva. samlaðu ilógurnar hjá landi, kommunum og vinnu eru í lötuni ov stórar. Tað ger, at serliga byggivinnan dýrkar. Tað rakar familjurnar. landið tekur ábyrgd, og vit ætla at drýggja komandi ilógur yvir fleiri ár. Og kommunurnar áttu at gjørt tað sama. Vit varða jú av somu familjum. Tað má kunna bera til. Í felag.

Yvirtaka familjurættin

Vit yvirtaka í dag familjurættin. Ábyrgdin er stór, tí økið snýr seg um foreldramyndugleika. Samveru. Hjúnaband. Hjúnaskilnað. arv. Og ættleiðing. Alt viðurskipti, sum ávirka familjulívið.

Tí familjur eru so ymisar. Um tit komu til hús við mær, høvdu tit upplivað mína familju – konuna og synir okkara. Onkur vildi helst kallað okkum »eina kjarnufamilju«.

Men.. hvat er í grundini ein kjarnufamilja?

Eru familjur ikki eins ym-

iskar og fólkin, sum eru í teimum?

Sjálvur eri eg giftur. summi liva saman ógift, onnur eru stórk, uppaftur onnur frískild. nøkur hava mist makan.

Vit eiga triggjar dreingir. Summi eiga fleiri børn, summi færri og summi eingi. summi eru fosturforeldur, onnur fáa gávubørn, sum koma inn í lívið saman við makanum. Summi ættleiða.

Nøkur børn hava mist foreldur, onnur gerast tvíbólað, tá ið foreldrini hvør í sínum lagi fáa nýggjar makar.

Men ein familja er ein familja. Hon er kjarnueindin í samfelagnum, og hon er tað týðningarmesta hjá teimum, sum eru í henni.

Vit eiga at stuðla øllum familjum.

Tað gera vit eisini – nú. Í Føroyum er nú rúm fyri øllum familjum.

Og nú vit yvirtaka familjurættin, gera vit sjálv av, hvussu karmarnir skulu skipast. nýggj ættleiðing-